

UCHWAŁA Nr III/22/2018
Rady Gminy Bojanów
z dnia 27 grudnia 2018 roku

w sprawie przyjęcia
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
do realizacji na 2019 rok

Na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r. poz. 994 ze zmianami) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2018r. poz. 2137) Rada Gminy Bojanów

uchwała, co następuje:

§ 1

uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok” stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Zobowiązuje się Wójta Gminy do przedstawienia Radzie Gminy raportu z realizacji programu w terminie do dnia 31 marca 2020 roku.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2019 roku.

Przewodniczący Rady

Emil Bielań

Gminny Program
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W GMINIE BOJANÓW NA 2019 R.

I. WSTĘP

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów.¹

Z nadużywaniem alkoholu powiązane są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej należy do zadań własnych gminy. Podstawę prawną stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Bojanów na 2019 rok, zwany dalej „Programem”, określa cele Gminy w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu. Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych, zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy.

Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w oparciu o posiadane zasoby.

Źródłem finansowania zadań Programu ustawowo są środki finansowe z budżetu Gminy Bojanów, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyłącznym dysponentem środków finansowych w rozdziale 85154 *Przeciwdziałanie alkoholizmowi*, jest Wójt Gminy Bojanów.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych w Polsce, zanotowane w 2016 r.:

Z ogólnopolskiego badania pn. „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież – Młodzież 2016”, przeprowadzonego przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej, w dniach 22.11.-16.12.2016 r., w którym udział wzięły 82 dzienne szkoły ponadgimnazjalne, wynika że:²

- w ciągu miesiąca poprzedzającego badanie, co najmniej raz upiło się 44% osób badanych, natomiast do co najmniej trzech przyznało się 8% ankietowanych uczniów. Do nadmiernego spożywania alkoholu częściej przyznawali się chłopcy niż dziewczęta, bowiem do upicia się w ciągu ostatniego miesiąca,

¹ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły zdrowotne, <http://www.parpa.pl/index.php/szkody-zdrowotne-i-uzaleznienie/szkody-zdrowotne>, 27.09.2017.

² M. Gwiazda, B. Roguska, M. Omyła-Rodzka, J. Kalka, R. Boguszewski, B. Badora, M. Herrmann, A. Głowacki, M. Feliksiak, A. Malczewski, Młodzież 2016 raport z badania sfinansowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa, 2016, s. 208-209.

poprzedzającego badanie, przyznało się w sumie 46% ankietowanych chłopców i 42% dziewcząt. Dane obrazuje poniższa tabela:

Dziewczęta:	42%
Chłopcy:	46%

Źródło: M. Gwiazda, B. Roguska, M. Omyła-Rodzka, J. Kalka, R. Boguszewski, B. Badora, M. Herrmann, A. Głowacki, M. Feliksiak, A. Malczewski, *Młodzież 2016 raport z badania sfinansowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa, 2016, s. 209.*

Biorąc pod uwagę sytuację materialną uczniów, wynika, że w ciągu miesiąca poprzedzającego badanie, do upicia przyznało się:

- 50 % badanych, którzy pochodzili z rodzin uboższych,
- 45 % uczniów, deklarujących dobrą sytuację materialną.

W związku z powyższym możemy założyć, że nie występuje zależność między sytuacją materialną uczniów a ich upijaniem się.

Mając na uwadze miejsce zamieszkania badanych, możemy wnioskować, że większy odsetek młodzieży upijającej się alkoholem jest w dużych miastach, liczących powyżej 100 tysięcy mieszkańców, bowiem wynosi on 47 %, natomiast w mniejszych miastach, liczących poniżej 20 tysięcy mieszkańców, odsetek ten wynosi 40 %.

Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych w Gminie Bojanów

Z *Diagnozy Problemów Społecznych* przeprowadzonej na terenie Gminy Bojanów w listopadzie 2015 roku wynika, że w szkołach podstawowych 78% respondentów nie spożywa alkoholu, a jedynie 10% przyznaje się, że miało doświadczenia z alkoholem. Inaczej wygląda sytuacja w szkołach gimnazjalnych. Tu odsetek młodzieży spożywającej alkohol wyniósł 52%, a 26% uczniów nie spożywało alkoholu.

Najczęstszą przyczyną sięgania po alkohol zarówno przez młodzież gimnazjalną jak i dzieci ze szkół podstawowych jest chęć zaimponowania rówieśnikom, a sposobem na zdobycie alkoholu jest zakup trunku przez starszego kolegę.

Spożywanie alkoholu stanowi, według mieszkańców dość poważne zagrożenie, co potwierdza faktem, że 93% mieszkańców wskazuje problem uzależnienia od alkoholu jako problem ważny, a 68% respondentów potwierdza, że zna takie osoby i ma je w swoim otoczeniu. Prawie połowa ankietowanych wskazała na problem stwarzania zagrożenia po spożyciu alkoholu (58% badanych oceniło, że w ich otoczeniu są osoby, które dopuszczają się jazdy samochodem pod wpływem alkoholu).

Jeżeli chodzi o sprzedaż napojów alkoholowych osobom nieletnim, to większość ankietowanych sprzedawców przyznała, że na terenie gminy dochodzi do takiej sprzedaży, a sprzedawcy deklarują, że niepełnoletni klienci niejednokrotnie próbowali u nich zakupić alkohol.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017r. Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania leczeniu się odwykowemu w placówce leczenia uzależnień od alkoholu wobec 9 osób uzależnionych.

Posterunek Policji w Bojanowie do 15.10.2018r., na terenie gminy odnotował następujące zdarzenia z udziałem osób nietrzeźwych:

Gmina Bojanów:		
1	Wypadki drogowe ogółem:	5
	z udziałem nietrzeźwych kierowców	0
	z udziałem nietrzeźwych pieszych	0
	z udziałem nietrzeźwych rowerzystów	0
2	Wykroczenia ogółem:	3
	osoby nietrzeźwe prowadzące pojazdy mechaniczne	1
	osoby nietrzeźwe prowadzące rower	2
	popelnione przez nietrzeźwych pieszych	0
	zakłócanie spokoju i porządku publicznego	0
	Naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	1
3	Przestępstwa ogółem:	5
	przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu popelnione przez osoby nietrzeźwe	0
	przestępstwa przeciwko rodzinie popelnione przez osoby nietrzeźwe	0
	przestępstwa przeciwko mieniu popelnione przez osoby nietrzeźwe	0
4	Czyny karalne popelnione przez osoby nieletnie ogółem:	0
	czyny popelnione przez osoby nieletnie będące pod wpływem alkoholu	0
	czyny popelnione przez osoby nieletnie będące pod wpływem substancji odurzających	0

źródło: dane Posterunku Policji w Bojanowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie, w 2017r. objął opieką 218 rodzin, w tym 5 rodzin z problemem alkoholowym. Ze względu na alkoholizm, jako przyczynę udzielenia pomocy, pomoc uzyskało 5 rodzin. Powyższe dane obrazuje tabela:

Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS (ogółem):	218
--	-----

Liczba rodzin z problemem alkoholowym, którym GOPS udzielił pomocy:	5
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS ze względu na alkoholizm:	5

źródło: dane GOPS

III. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Głównym celem Programu jest :

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień,
- zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

2. Pośrednie cele programu to:

- zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież,
- zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień poprzez większe zainteresowanie problemami rodzin patologiczno – alkoholowych,
- zmniejszenie udziału osób nietrzeźwych w przypadkach naruszenia prawa i porządku publicznego,
- promowanie postaw społecznych ważnych dla zdrowia, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. ZADANIA PRIORYTETOWE NA 2019 ROK

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Sposoby realizacji:

- 1) Finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydawanych przez biegłych sądowych.
- 2) Szerokie informowanie mieszkańców Gminy Bojanów o możliwościach skorzystania z poradnictwa i pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, poprzez rozpowszechnianie informacji w lokalnych mediach.
- 3) Finansowanie zakupu materiałów informacyjnych oraz ich dystrybucja.

2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe.

Sposoby realizacji:

- 1) Realizowanie zadań związanych z zobowiązaniem do podjęcia leczenia odwykowego.
- 2) Zapewnienie dyżurów psychologa dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- 3) Prowadzenie działań na rzecz wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 4) Współpracę z Posterunkiem Policji w Bojanowie, pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojanowie, Samodzielnym Zakładem Opieki Zdrowotnej oraz innymi instytucjami specjalizującymi się w udzielaniu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- 5) Finansowanie zajęć i programów o charakterze socjoterapeutycznym i/lub opiekuńczo – wychowawczym.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposoby realizacji:

- 1) Finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, działalności profilaktycznej, wychowawczej i edukacyjnej, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno – rozwojowych oraz specjalistycznych form pomocy psychologicznej.
- 2) Finansowanie działalności świetlic środowiskowych.
- 3) Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych odbywających się w świetlicach środowiskowych, realizowanych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.
- 4) Dofinansowywanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in. spektakle teatralne, koncerty, seanse filmowe, wystawy, pokazy).
- 5) Finansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
- 6) Finansowanie działań sportowych, rajdów, olimpiad i konkursów promujących zdrowy styl życia, łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo-turystyczno-rekreacyjną.
- 7) Organizacja oraz dofinansowywanie lokalnych imprez, akcji oraz działań profilaktycznych, w związku z udziałem w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
- 8) Zakup wyposażenia placów zabaw i boisk oraz zakup sprzętu do prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

9) Dopuszczenie świetlic środowiskowych i innych placówek realizujących GPPiRPA w pomoce dydaktyczne, komputery i sprzęt, niezbędny do zajęć programowych oraz finansowanie niezbędnych remontów w w/w placówkach.

10) Współpraca z lokalnymi mediami w celu propagowania działań na rzecz profilaktyki uzależnień oraz informowania o instytucjach i placówkach świadczących pomoc rodzinie.

11) Finansowanie zakupów prenumeraty czasopism, plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej.

12) Finansowanie lokalnej diagnozy problemów społecznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposoby realizacji:

1) Finansowanie zadań wynikających z Programu, realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne wyłonione w drodze konkursów ogłaszanych przez Wójta Gminy Bojanów.

2) Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

3) Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia.

4) Dofinansowywanie działań w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego, będących wynikiem spożywania alkoholu.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposoby realizacji:

1) Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, sprawdzające przestrzeganie w/w przepisów ustawy.

2) Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy, dotyczących zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych, prowadzonej na terenie Gminy Bojanów oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim.

6. Wspieranie reintegracji społecznej i działań na rzecz powrotu osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem, do społeczności.

Sposoby realizacji:

Podtrzymanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego.

V. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU

Realizatorami zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Alkoholizmowi są:

- 1) **Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w zakresie prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych, inicjowania działań profilaktycznych, opiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wydawania opinii w formie postanowienia, podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakresie leczenia odwykowego.
- 2) **Urząd Gminy Bojanów, szkoły oraz jednostki organizacyjne i pomocnicze gminy** w zakresie realizowania zadań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 3) **Policja, Prokuratura i Sąd** w ramach ich kompetencji wynikających z realizacji zadań profilaktycznych.
- 4) **Instytucje kultury i organizacje pozarządowe** realizujące pozalekcyjne, środowiskowe programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane głównie do dzieci i młodzieży.
- 5) **Inne podmioty**, którym zlecane są do realizacji zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE BOJANÓW

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pobierają wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji odpowiednio:

Przewodniczący Komisji – 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego przepisami prawa,

Sekretarz Komisji – 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego przepisami prawa,

Członkowie Komisji – 6% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego przepisami prawa.

Członkowie Komisji pobierają ponadto wynagrodzenie za przeprowadzenie **kontroli placówek** ze sprzedażą napojów alkoholowych (tj. minimum 3 punkty sprzedaży) w wysokości **100 zł brutto**, pod warunkiem iż kontrola odbywa się w innym terminie niż posiedzenie komisji, w przypadku gdy kontrola odbywa się w tym samym terminie co posiedzenie komisji Członkom Komisji wynagrodzenie za przeprowadzoną kontrolę nie przysługuje.

Osoby zatrudnione do realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pobierają wynagrodzenie nie wyższe niż 50 zł brutto za godzinę świadczonej usługi.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia dla Członków Komisji jest lista obecności potwierdzająca udział w posiedzeniu Komisji jak również lista obecności potwierdzająca udział w kontroli placówek.

W przypadku poniesienia przez osoby realizujące Program kosztów podróży służbowej na terenie kraju, po przedstawieniu rachunków, przysługuje im zwrot poniesionych kosztów.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia osób świadczących usługi jest przedstawiony rachunek.